

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ کارشناسی □ رشته: روابط عمومی ترم: اول سال تحصیلی: 1398-1399
نام درس: حقوق فرهنگ و رسانه نام و نام خانوادگی مدرس: محمد جواد رازقی
آدرس email مدرس: mohamad.j630@yahoo.com تلفن همراه مدرس: 09211819376

جزوه درس: حقوق فرهنگ و رسانه مربوط به هفته : اول □ دوم □ سوم □ چهارم □ پنجم ■
text: دارد □ ندارد ■ voice: دارد □ ندارد ■ power point: دارد □ ندارد ■
تلفن همراه مدیر گروه :

مالکیت فکری در ایران

در ایران، حقوق مالکیت صنعتی عمری طولانی تر نسبت به مالکیت ادبی و هنری دارد. اولین قانون در این مورد مربوط به ثبت علائم تجاری و صنعتی در سال 1304 می باشد. این قانون با تصویب قانون ثبت علائم و اختراعات در سال 1310 فسخ گردید. این قانون در سال 1337 و همزمان با الحاق ایران به کنوانسیون حمایت از حقوق مالکیت صنعتی (قرارداد پاریس)، با اصلاحیه جدید ادامه یافت. این قوانین از قوانین موجود در زمینه مالکیت های ادبی و هنری کامل تر بوده و کم تر جای ابهام و نزاع و مجادله دارد و رویه های قضایی مربوط به آن هم غنی تر می باشد.

مالکیت فکری در ایران

در ایران، حقوق مالکیت صنعتی عمری طولانی تر نسبت به مالکیت ادبی و هنری دارد. اولین قانون در این مورد مربوط به ثبت علائم تجاری و صنعتی در سال 1304 می باشد. این قانون با تصویب قانون ثبت علائم و اختراعات در سال 1310 فسخ گردید. این قانون در سال 1337 و همزمان با الحاق ایران به کنوانسیون حمایت از حقوق مالکیت صنعتی (قرارداد پاریس)، با اصلاحیه جدید ادامه یافت. این قوانین از قوانین موجود در زمینه مالکیت های ادبی و هنری کامل تر بوده و کم تر جای ابهام و نزاع و مجادله دارد و رویه های قضایی مربوط به آن هم غنی تر می باشد.

آثار مورد حمایت مالکیت معنوی

الف. آثار نوشته. عبارت است از کتاب، رساله، جزوه و نمایش نامه، شعر، اثر موسیقی (پیش از اجرا و بر روی صفحه کاغذ) و همچنین ترجمه، اقتباس و تلخیص.

ب. آثار سمعی و بصری؛

ج. آثار رادیویی و تلویزیونی (به طور اخص، گرچه مشمول بند قبلی نیز می شد)؛

د. اثر سینمایی؛

ه. اثر موسیقی و صوتی؛

و. اثر تجسمی مثل مجسمه سازی، سفالگری، خوشنویسی، عکاسی، گرافیک، معماری و صنایع دستی؛

ز. اثر فنی که جنبه ابداع و ابتکار داشته باشد. مثل نرم افزارهای رایانه ای.

شرایط برخورداری آثار از حمایت قانون حقوق مؤلف

الف. اصالت (Grignality): اصالت و ابتکار غیر از نو و جدید بودن است، حتی اگر اثری متأخر از دیگری باشد، اما به طور جداگانه و مستقل تهیه شده باشد، با این که تشابه های زیادی بین آن ها برقرار باشد هر دو مورد حمایت قرار می گیرند. البته نو و بی سابقه بودن از شرایط حمایت از آثار اختراعی می باشد.

ب. مشروعیت: مبنای قانونگذار این است که از منافع و مصالح اجتماع حمایت کند و اگر اثری مخالف با نظم عمومی و عفت و اخلاق عمومی باشد، از لحاظ شرعی و حقوق مالیت ندارد.

ج. شرایط دیگری نیز در بعضی موارد برای برخورداری از حمایت قانونی ذکر شده است که بیش تر مربوط به مرحله اجرای این حقوق می شود تا این که ناشی از ماهیت و ذات این حقوق باشد. مثل اعلان مشخصات روی هر نسخه همراه با علامت ثبت و ...

اختراع

اختراع: نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرایند یا فرآورده ای خاص را ارائه می کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آنها را حل می نماید. اختراع اجمالاً عبارت است از ابداع یک محصول صنعتی جدید یا کشف هر وسیله نوین یا اعمال وسایل موجود به طریق جدید برای تحصیل یک نتیجه یا محصول صنعتی و کشاورزی. این تعریف در هر کشوری تا حدودی تفاوت دارد و دایره آن،

وسعت و ضیق پیدا می کند. به عبارت دیگر، قوانین کشورهای گوناگون، علی رغم مشابهتی که با هم دارند، در ضوابط تحقق اختراع کاملاً یکسان و یکنواخت نیستند. برای مثال، در ژاپن پدید آوردن یک ایده در سطحی بسیار پیشرفته را اختراع می دانند در حالی که، در امریکا چنین قیدی وجود ندارد و صرفاً نو بودن اثر ملاک است. این تفاوت از آنجا حایز اهمیت است که به محض ثبت شدن موردی برای اختراع، حقوق انحصاری شدیدی برای مخترع آن به وجود می آید و افراد جامعه موظف به رعایت آن هستند؛ یعنی از تولید و عرضه محصول مشابه منع می گردند. حال اگر مورد ثبت شده از لحاظ علمی اهمیت زیادی نداشته باشد، ممکن است بسیاری از افراد جامعه آن را در جریان کار و فعالیت داخل کنند. ولی اکنون مجبور هستند برای استفاده از روش و پدیده ای عادی، از مخترع اجازه بگیرند؛ مخترعی که کار فوق العاده ای نکرده و فقط در مراجعه به اداره ثبت پیشی گرفته است.

اختراعات

تا کنون قوانینی برای ثبت اختراع و حمایت از آن در ایران به تصویب رسیده اند که عبارتند از:

قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۰

قانون ثبت اختراعات، طرحهای صنعتی و علائم تجاری ۱۳۸۶

نکته: در حال حاضر قانون سال ۱۳۱۰ منسوخ شده و قانون سال ۸۶ بر حمایت از اختراعات حاکم است.

طبق قانون ثبت اختراعات، طرحهای صنعتی و علائم تجاری ۱۳۸۶، اختراع باید دارای شرایط زیر باشد.

1- در دنیا جدید باشد.

2- دارای گام ابتکاری باشد.

3- کاربرد صنعتی داشته باشد.

نکاتی در رابطه با اختراعات:

1- در حقوق مرتبط با مالکیت معنوی شرط استفاده از این دسته حقوق منوط به ثبت آن در مرجع متولی ثبت است و در صورتیکه اظهارنامه اختراع به مرجع ثبت تسلیم نشود حقوقی ایجاد نمی شود

- 2- در صورتیکه مخترع یا مالک اختراع قبل از تسلیم اظهارنامه و ثبت آن به نحوی از انحاء آنرا افشاء نماید اعم از اینکه اختراع مورد نظر را بصورت کتبی در قالب کتاب و مقاله و... منتشر نماید یا از طریق شفاهی، مصاحبه و شرکت در نمایشگاههای داخلی و بین المللی آنرا در معرض دید عمومی قرار دهد به منزله این است که با علم و اطلاع اقدام به افشاء آن در نزد عموم نموده و دیگر حق مالکیت معنوی ندارد.
- 3- ثبت اختراع مستلزم تسلیم اظهارنامه به مرجع ثبت است هرکسی زودتر اظهارنامه خود را تسلیم اداره اختراع نماید حق ثبت اختراع را خواهد داشت.
- 4- در صورتیکه متقاضی در مهلت ارفاقی (مهلت 6 ماهه پس از افشاء اختراع) نیز مبادرت به تسلیم اظهارنامه اختراع ننماید حق اختراع برای وی از دست رفته محسوب می شود.
- 5- دارنده گواهی نامه ثبت اختراع مالک مادی و معنوی اختراع است.
- 6- اداره ثبت اختراع موظف است اختراع را یک نوبت در روزنامه کثیرالانتشار چاپ کند - گواهی ثبت اختراع را صادر کند - در مضمون اختراع در هنگام ثبت اختراع تغییرات قانونی را انجام دهد.
- 7- مالکیت معنوی و حمایت حقوقی از اختراعات ثبت شده:
 - الف- بهره برداری از اختراع با شخصی مخترع است و در صورت خواست وی به دیگر اشخاص واگذار می شود.
 - ب- اجازه ساخت - صادرات و واردات با شخص مخترع است.
 - ج- شخص مخترع می تواند از فردی که از اختراع وی سوء استفاده کرده است شکایت کند. البته می توانید فردی را وکیل کند.
- 8- اعتبار گواهی نامه ثبت اختراع در ایران بیست سال است.
- 9- فقط ثبت کننده اختراع حق ابطال آن را دارد.
- 10- در موارد زیر حق مالکیت معنوی ثبت اختراع باطل میشود:
 - الف- وقتی ثابت شود اختراع جدید نیست.

ب)- قابل استفاده نباشد.

د)- بعد از گذشت 5 سال بصورت عملی استفاده نشود.

11- مالکیت معنوی ثبت اختراع قابل ارث است.

12- اظهار نامه باید به زبان فارسی باشد و تمام مشخصات فرد ثبت شود. (نام و نام خانوادگی، محل اقامت، شغل) و موضوع اختراع ثبت شود

هرگونه سوال درباره مطالب درسی از طریق تلگرام یا ایمیل پاسخ داده می شود.
سوالات ذیل بصورت مختصر به آدرس تلگرام یا ایمیل ارسال گردد.

1- سه نوع از آثار مورد حمایت مالکیت معنوی را نام ببرید.

2- دو مورد از ویژگی های اختراع را فقط بیان کنید.

تلگرام:

@Razeghi1395

ایمیل:

Mohamad.j630@yahoo.com

ادامه جزوه در جلسات بعدی....